

De Postrijder verschijnt s'vondsdaags, s'zondersdaags en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeuren.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de staat, 8 fr. buiten de staat.
Een blad afzonderlijk, 30 centimes.
De aankondigingen, per druksregel, 15 centimes.
De rekeningen, per druksregel, 25 centimes.

TONGEREN, DEN 5 DECEMBER.

Zijne H. E. W. Mr Sterckx, aartsbisschop van Mechelen, die gevaarlijk ziek is, heeft verleden zondag de laatste III. Sacramenten ontvangen. Zijne Hoogheid lijdt aan eene lever ontsteking gevoegd bij eene zware rhumatische verkoutheid, en lijdt bijzonder door de moeilijke ademhaling.

Zijne Eminentie is plechtig bediend geworden: Het gansche Kapittel van St Rombaut en alle aanwezigen zijn bijzonder aangedaan geweest door dat levendig geloof, de moedige en standvastige houding, en door die teeder en vaderlijke goedheid welke nog in zijne woorden uitschienen.

Aanstands hebben de Groot-Vikarissen eenen brief uitgegeven waarin in gansch België geboden voor de spoedige hersteltenis van den Aartsbisschop gevraagd worden.

De koninklijke Familie is ook aanstands over de ziekte onderdicht geworden.

Daar zijne Eminentie den zegen van den H. Vader verlangde, zoo heeft men aanstands bij snelschrift dezen te Rome gevraagd.

Zeker zal deze droevige tijding het hert bedroeven van Pius IX, die den Aartsbisschop zijn zonden broeder noemde.

Een bericht van 2 te Mechelen rondgedield meldt dat de staat van den doorluchtigen zieke een weinig beter is.

Dood van Z. Em. den Kardinaal.

Gisteren woensdag ten 7 uren 's morgens, is Z. Em. de kardinaal aartsbisschop, Engelbertus Sterckx, te Mechelen, in den ouderdom van 75 jaren, 1 maand en 2 dagen overleden.

Dat afsterven zal gansch België door, met smart worden vernomen; Z. Em. werd door geestelijk en wereldlijk geëerbiedigd en bemind als een goed herder, als een goed vader.

Te Ophem, den 2 november 1792 geboren, werd hij, na schitterende studiën gedaan te hebben en eindelijk priester gewijd te zijn, benoemd tot professor der godgeleerdheid in het seminarie van Mechelen.

Nadien ontmoet men den erw. heer Sterckx als pastoor te Bouchout en eindelijk als plebaan der kathedraal, om van daar als groot vikaris naar Mechelen te worden overgeplaatst.

Den 14 februarij 1858, werd de grootvikaris benoemd tot aartsbisschop, den 15 september 1858 tot kardinaal priester der roomsche kerk.

De koning en de koningin hadden gisteren, door eenen ordonnans-officier, over den gezondheidstoestand van Z. Em. den kardinaal inlichtingen doen vragen. Z. Exc. Mgr Oreglia di San-Stefano had zich eergisteren naar Mechelen begeven, om den lijder te bezoeken.

Men leest in de Onafhankelijke van Hasselt:

Wij hebben maan- en indrukwekkende plechtigheid bijgewoond in de hoofdkerk onzer stad. Er werd om 11 ure een solemneer lijdendienst gehouden voor de onlangs gesneuvelde zouaven van het Pauselijk leger en hoofdzakelijk voor de drie Limburgers: M. M. Huygen van Hasselt, Maes van Houthalen en Mathys van St-Truiden. Onder de vlijtige aansporing van den Erw. Heer Thys, kanunnik, die reeds zoo ruimschoots heeft bijgedragen tot aanwerving van zouaven in Limburg en tot hunne verzorging in het Pauselijk leger, was er niets gespaard gebleven om deze plechtigheid zooveel luister bij te zetten als het maar mogelijk was. Het hoogaltaar was sierig en rijk met lichten voorzien; de middelbeuk met vanden en wapenschilden bedekt; het praalgraf dat zich te midden der kerk verhoef, met lauwerkransen, lichtzuilen, wapenbussen en krijgstruften omgeven. De kerk was opgepropt van volk, toegesnel om door zijne tegenwoordigheid, de martelaren van den H. Godsdienst zijne hulde te bieden. Talrijke geestelijken waren van wijd en zijd de plechtigheid komen opluisteren en vervulden het koor met de familien der overledenen en personen van aanzien voor welke eenige ereplaatsen waren voorbehouden geworden.

Na het evangelie beklom de Erw. Heer Thys het spreekgestoelte en hield in warme, gevoelloze bewoordingen de lofrede van de gesneuvelde helden. Aanvankelijk beschouwde hij in eene treffende voorrede, gestaafd vooral door de geschiedenis der heldhaftige Machabeën, de gemeinlijke leiding, de wondere schikking der Voorzichtigheid, welke vaak de geringste en naar allen schijn onbekwaamste hulpmiddelen uitkiest om een grootsch en verheven doel te bereiken. Zulks toepassende op de gebeurtenissen van den huidige tijd, schetste de redenaar den helden-

moed, de zelfopoffering, de vurige liefde voor de H. Kerk, welke die kloeke jongelingen hadden doen blijken die vaderland en bloedverwanten en vrienden verlieten, ja die zich losscheurden van het hart eens welbeminden vaders, eener teergeliefde moeder, om, ten prijze van hun bloed, de rechten van den H. Stoel tegen de lage aanvallen van oproermakers en goddeloozen te gaan handhaven; hij toonde hoe zij, alhoewel gering in getal en nog onervaren in den krijgshandel, door hunne onversaagde dapperheid de zegpraal hadden behaald, wat menschelijke wijze gesproken, niets dan eene onvermijdelijke nood-risico was te verwachten. De tranen der aandoening glinsterden meermalen in de oogen der toehoorders, gedurende die zoo diepgevoelde lijkrede; ook eenieder sloot zich met hart en ziel bij den redenaar aan, wanneer deze op het einde zijner lofspraak een vurigen heilgroet richtte tot den onsterfelijken Pius IX en de dapperre zouaven wier namen onuitsprechbaar, met dien van den Grooten Paus, in de geschiedenisbladen der H. Kerk zullen prijken. De oproep welke de Erw. Heer Thys mede aan de toehoorders gedaan had, met onderstand te vragen voor de kloekmoedige voorvechters van onzen H. Godsdienst, bleef ook niet zonder uitwerking; de collecte die na de lofrede gedaan werd, bracht over de drie honderd franken op, ofschoon de meeste toehoorders er zich niet op hadden verzoien.

Na de plechtige lijkmissie, gezongen door den Erw. Heer Uenaars pastoor van Houthalen, werden de laatste gebelen bij het praalgraf gezongen door den Erw. Heer Deken van Hasselt, die alzo een godsdienstig afscheid wilde nemen van die kloekmoedige martelaren van het Geloof, welken hij, voor hun vestrek naar Rome, den priesterlijken zegen had medegedeeld.

De zouaf Huygen.

Men leest in eene korrespondentie uit Rome, van den 29 november:

Ik moet u met smert den dood melden van den zouaf Antoon Huygen, van Hasselt, welke bij de bestorming der villa Cecchini, in Transtevere gekwetst werd. Laat mij toe op dit onderwerp terug te komen. Na alles is het zoo treurig niet, dewijl het aan het katholieke België een nieuwen titel geeft op den eerbied der wereld en op de toegenegen erkentelijkheid van den Paus.

Overigens heeft Huygen edelmoedig zijn leven voor de heilige zaak opgeofferd. En voor ons is het, gelijk de aartsbisschop van Port-au-Prince zeer welsprekend zegde bij het lijk van Adéodat Dufournel, welke even als Huygen bezweken is aan de gevolgen der wonde, die hij in hetzelfde gevecht had bekomen, voor ons zeg ik, is het eene gelegenheid om ons te verheugen en niet om te weenen.

Verscheidene prelaten, welke de ziele-niëgingen van Huygen gedurende zijne ziekte gevolgd hebben, zegden van hem het verstrooende woord, dat zij hem gelijk een nieuwe Guérin beschouwden.

Zonderlinge zaak! hij stierf op het oogenblik zelve, dat men aan het hoogaltaar in de plechtige mis van Requiem, in de kerk van Latranen, den kelk ophief.

Huygen, welke zeer klein van gestalte was, bezat een groot hert, en toen ik hem eens met een zijne kameraden van groote gestalte aan den biechtstoel ontmoette, kon ik mij niet beletten aan den schoonen trek van den H. Gregorius van Tours te denken.

Toen die heilige bisschop te Rome aankwam werd hij er door den H. Gregorius den Groote ontvangen; deze bracht hem naar de plaats waar ik de beide zouaven gekniel zag.

Terwijl de Paus en de bisschop in het gebed waren, bemerkte *il Magno* (de Groote), zeggen de italiaansche geschiedschrijvers, de kleine gestalte van Rouvangan, en hij werd verwonderd, omdat God zulk een onbeduidend man van zulk een gering uiterlijke met zooveel gaven en deugden begiftigd had; die gedachte werd door eene goddelijke ingeving aan den bisschop geopenbaard, op zulke wijze dat die laatste, nadat het gebed geëindigd was, zich tot den *Magno* wendende, grimlachend zegde: *Ipse Dominus fecit nos et non ipse nos; idem in parvis et in magnis*. Ten gevolge waarvan de heilige Paus met vertroosting vervuld werd en in zich het groote denkbeeld der heiligheid van Gregorius van Tours voelde vermeerderen.

Huygen bezat eenen moed welke zijn geloof evenaarde en zijne laatste oogenblikken droegen de kenteekens van die twee karakters, welke den kristen soldaat vormen.

Op maandag 2 december, zal de erw. Pater Vandermaulen, een vriend van den overledene, in de kerk van St. Jean der Florentijnen eene plechtige mis van Requiem afcelebreeren, welke door de soldaten der tweede compagnie

van het eerste bataillon, alsook door al de Belgen en Nederlanders, te Rome in garnizoen, zal bijgewoond worden.

Onder de belgische en nederlandse vrijwilligers, welke gedurende de laatste week te Rome zijn aangekomen, telde men 28 Limburgers, welke het aanwerven van nieuwe soldaten aankondigden en zegden dat de beweging zich tot de kantons hunner provincie zou uitstrekken welke nog geene soldaten aan den Paus geleverd hebben zooals die van Bree, Peer en Hamont.

Een kloosterling over landgenooten, bijgestaan van eenen zouaven, heeft eene uitdeeling van tabak aan de belgische soldaten gedaan en die tabak en sigaren, wier vorm en smaak, als eene herinnering en een geur van den geboortegrond waren, werden geschildrig ontvangen.

Zo hier eene sigar, welke 20 fr. werd is, zegde een zouaf toen hij den rook ervan zag opstijgen.

Dit zij gezegd zonder de sigaren der romaine regie te misprijzen, waarvan de grootste fout is van al te duur te zijn.

De Paus heeft gisteren den jongen graaf de Maille ontvangen; die laatste stamt af van de groote familie van dien naam, en heeft bij het regiment der zouaven dienst genomen.

Gij zijt zoo even aangekomen? vroeg de Paus.

Gatsch nieuw aangekomene, antwoordde de Maille. En U. H. mag gelooven dat ik groot spijt gevoel zoo laat gekomen te zijn, en dat ik het roemrijk gevecht van Mentana niet heb kunnen bijwonen.

Gevoel hierover geene spijt, mijn kind; gij zult u welhaast nog aan ruwer gelegenheden mogen verwachten.

Het schijnt inderdaad, dat alles voor eene nieuwe wapening der revolutie wordt gereed gemaakt. Ook houdt het pauselijke gouvernement zij vlijtig bezig met de verdedigingsmaatregelen en de wapening zijner troepen.

Sterfgevallen.

De Erw. J.-W. Houben, oul-pastoor van Berlingen, is dinsdag morgend te Hasselt op het Begijnhof overleden.

Donderdag avond, is te Quaadmeechelen overleden de heer C. Bellefroid, aldaar kapellaan.

Men leest in de Gazette de Liège:

Een achtbare notaris der provincie Brabant begaf zich gedurende de tentoonstelling van Parijs naar Saint-Germain-en-Laye, om van zekeren zalen te proeven, met Montpeliërsche boter bereid, waarvan men veel goeds zegde. Te Pecq-Vieux Bonhomme aangekomen, een dorp op den weg van den trein gelegen, was hij niet weinig verwonderd eene personage te zien instijgen, zoo oud als Methusalem, zoo gebroken als mogelijk en zoo leelijk als de doodzonde, spreekwoordelijk gezegd.

Waarom zulk een tenger personage alleen te laten reizen? De notaris, die goed van hart is, wanneer hij zich in zijne studie niet bevindt, was vol voorkomendheid voor dien grijsaard, en knoopte een zeer goed geleid gesprek aan over de ziekte der aardappelen.

De jongeling is zeer bleef, dacht de grijsaard, die verrukt den openbaren ambtenaar vergezeld naar eene tafel van den restaurant *Bercean de Louis XIV*.

De adreskaarten werden gewisseld, de grijsaard heruit den trein om naar Pecq-Vieux-Bonhomme terug te keeren, alwaar de notaris hem voor zijn vertrek naar België ging bezoeken. Onlangs werd onze landgevoet bij brieve vermittigd, dat hij zich naar de studie van den heer X..., zijn confrater te Parijs, begeven moest. Daar werd hem gemeld, dat zijn oude reisgezel overleden was, en bij hem uit erkentenis voor zijne bleefheid, zijne g'heele fortuin had bezet, beloopende tot twee miljoen.

Vernomen hebbende dat arme bloedverwanten te vergeefs hadden gepoogd dienswaardig en bleefte jegens den overledenen grijsaard te zijn en dat hunne ellende deerlijk afstak met het bezet, hem door eenen vreemde gedaan, zoo dat hij aan ieder van hen eene som gezonden van... vijftig frank.

Ziedaar voorzeker een erfgenaam, die zijn goed niet verspillen zal!

Het standbeeld van Karel den Groote is op eene gansch onverwachte wijze en zonder de minste plechtigheid onthuld geworden. Door eene windvlaag werd de doek die er overhing, afgerukt, en daar stond nu de Keizer in al zijne glorie.

Een der slachtoffers van den drievoudigen moordaanlag te Assche (Hamme) is overleden aan de gevolgen zijner wonden. Hij heet Van Buggenhout.

De toestand der twee andere gekwetsten is tamelijk voldoende.

Op den dag van heden hebben de Fransche gazetten voor omtrent drie miljoen franken inschrijvingen voor 't pauselijk leger ontvangen. Zal Napoleon die cijfers verstaan? Zij zijn welsprekend.

Hoe gevaarlijk het is de kinderen met messen te laten spelen, bewijst het volgende feit, te Antwerpen voorgevallen.

Gisteren morgend had een kind van 2 1/2 jaren, zijn vaders meester te maken van het scheermes zijns vaders waarmede het al spelende bijna letterlijk de hand afsneed van zijn zuster die 18 maanden oud was. In bedenkelijken toestand is het kind naar het gasthuis overgebracht.

Buitenlandsch nieuws.

Pauzelijke staten.

ONGESTELDHEID VAN PIUS IX.

Men leest in een parijzerblad:

Bijzondere brieven uit Rome bevestigen de tijdingen, welke er door de italiaansche dagbladen over den gezondheidstoestand van den Paus zijn medegedeeld.

Men schrijft ons inderdaad, dat de gezondheidstoestand van Pius IX hevige onrust heeft ingeboezemd. Gedurende den loop der laatste gebeurtenissen, had Z. H. eene groote standvastigheid en krachtigheid getoond; doch sedert dien tijd heeft er een soort van terugwerking plaats gehad en op het tegenwoordige uur gevoelt hij de gevolgen van de levendige ontroeringen welke hij heeft ondergaan. Zijn geest is een zielelijk ontziet gekregen; zijn verstand is geschokt, en de geneesheren raden Pius IX aan eene volkomen rust te nemen; doch dit wordt door hem geweigerd uit oorzaak van de dringende noodwendigheden welke hem door den tegenwoordigen toestand van zijn gouvernement worden opgelegd.

Men houdt zich te Rome vooral bezig met de financiële kwestie, welke verergert tengevolge der aangroevende uitgaven van het militaire bestuur.

Italië.

Florentie, 4 december.

De dagbladen kondigen aan dat er dezer dagen, in verscheidene steden van Italië, veel aanhoudingen plaats hebben gehad voor politieke beweegredens.

De *Nazione* van Florentie bevestigt dat er zeer gewichtige papieren in beslag zijn genomen bij de leden der twee Mazzinische comiteeten, die sinds eenigen tijd in die stad geheime vergaderingen hielden. Onder die papieren is eene proclamatie, welke de ijslijkste dagen van het fransche schrikbewind herinnert. Een bediende van het ministerie der finantien, die deel maakte van een der comiteeten is aangehouden. Hetzelfde blad meldt dat Garibaldi op Capra streng bewaakt wordt, en ter beschikking der rechtelijke overheid is gesteld. De onderzoeks-rechter van Spezia heeft hem willen onderhooren, doch Garibaldi had hardnekkig geweigerd hem te antwoorden.

Het vreeslijke stormweder heeft gisteren nog blijven woeden langs de zeekusten van Engeland. In de nabijheid van Lawestoft zijn een groot deel van den Great-Eastern spoorweg door de overstromingen vernield geworden.

Rusland.

St-Petersburg, 3 december.

In Rusland schijnt men weinig ingenomen te zijn met de conferentie. De *Gazette de Moscou* voerspelt, dat Frankrijk zich eene teleurstelling voorbereidt, omdat de conferentie voor niemand nuttig is, behalve voor het kabinet der Tuileries dat er haast bij heeft om een einde te maken aan den last en de kosten, verbonden aan de taak, welke het in 1849 heeft op zich genomen, namelijk van het bewaken der Romeinsche theocratie. Het Fransche gouvernement, voegt het blad erbij, wil de verantwoordelijkheid van zijne eigen schouders werpen en op Europa laden; maar hoe ingewikkelder de zaken in Italië worden, des te angaamer zal dit voor Pruisen zijn, en zoo veel te minder zal deze Mogendheid zich beijeren om Frankrijk in de moeilijkheden te helpen. Men moet niet vergeten, dat het Pruisen geweest is, hetwelk den Poolsechen opstand in zijn voordeel heeft aangewend, ten einde de verbrokkeling van Denemark te verhaasten en zijne rekening met Oostenrijk af te sluiten.